

УСТАНОВА “БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АРХІЎ-МУЗЕЙ ЛІТАРАТУРЫ І МАСТАЦТВА”

НАЎРОЦКІ АЛЕСЬ (АЛЯКСАНДР ПІЛШАВІЧ)

ПРАЗАІК, ПАЭТ

12 ЛЮТАГА 1937 Г. – 24 КРАСАВІКА 2012 Г.

ФОНД № 511

ВОПС № 1

1951 г. – 2011 г.

МІНСК 2017

ЗМЕСТ

да воп. № 1

ф. 511

№№	Назва раздзелаў	№ спраў	№ стар. воп.
	ПРАДМОВА		
1.	РУКАПІСЫ А. НАЎРОЦКАГА	1 - 73	1 - 7
1.1.	РАМАНЫ	1 - 54	1 - 5
1.2.	АПОВЕСЦІ	55 - 57	5
1.3.	П'ЕСЫ	58 - 62	5 - 6
1.4.	ЭСЭ, УСПАМІНЫ, ДЗЁННІК	63 - 68	6
1.5.	ЗБОРНІК ВЕРШАЎ	69 - 73	6 - 7
2.	ПІСЬМЫ А. НАЎРОЦКАМУ АД ПІСЬМЕННІКАЎ І ЎСТАНОЎ	74 - 81	7
3.	ДАКУМЕНТЫ ДА БІЯГРАФІІ А. НАЎРОЦКАГА І САБРАНЫЯ ДЛЯ СВАІХ ПРАЦ	82 - 84	7 - 8
4.	ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ	85 - 90	8
5.	СПІС КНІГ		

Прадмова

Наўроцкі Алесь (Аляксандр Піліпавіч) нарадзіўся 12 лютага 1937 г. у вёсцы Давыдаўка Даманавіцкага раёна Палескай вобласці (цяпер Светлагорскі раён Гомельскай вобласці) у сям’і настаўнікаў. У 1944 годзе пайшоў у 1-ы клас Давыдаўскай сямігодкі. Потым вучыўся у Вяжненскай сямігодцы. З 1951 г. да 1954 г. вучыўся ў Бабруйскай школе санфельчараў. З 1954 г. да 1956 г. працаваў санфельчарам у Далматаўскай участкавай бальніцы, што знаходзілася ў вёсцы Вышкава Мірскага раёна Гродзенскай вобласці. З 1956 г. да 1962 г. вучыўся ў Мінскім медыцынскім інстытуце. З 1962 г. да 1965 г., пасля атрымання дыплама, быў урачом участкавай бальніцы ў в.Аравічы Хойніцкага раёна Гомельскай вобласці. У 1965 г. пераехаў у Мінск, працаваў на станцыі хуткай медыцынскай дапамогі. У 1975 г. паступіў на Вышэйшыя літаратурныя курсы у г. Маскве, але скончыць іх не ўдалося. З 1964 г. член СП СССР. У 1978 г. выйшаў з СП СССР.

Упершыню выступіў ў друку ў 1952 г. у Парыцкай раённай газеце “Ленінская перамога” (верш “Краіна родная”). Друкаваныя кнігі і творы: “Пакаленні і папялішчы” (1990, зборнік вершаў), “Дома” (2016, аповесць) і інш.

Памёр А. Наўроцкі 24 красавіка 2012 г.

Дакументы А. Наўроцкага паступілі ў аддзел фарміравання НАФ БДАМЛІМ ад сястры Надзеі Піліпаўны Наўроцкай ў 2014 г. У 2016 г. дакументы А. Наўроцкага прайшлі экспертызу гістарычнай і навуковай каштоўнасці. У 2017 г. праведзена навукова-тэхнічная апрацоўка. У выніку апрацоўкі фонду складзены вопіс № 1 у колькасці 90 спраў (155 дакументаў) за 1951 – 2011 гг.

Вопіс складаецца з 4-х раздзелаў.

1. У раздзел “Рукапісы А. Наўроцкага” ўвайшлі 5 падраздзелаў, справы ў якіх сістэматызаваны па жанрах за 1955 – 2011 гг. У ім змешчаны творы, якія былі надрукаваны пасля смерці А. Наўроцкага у зборніку “Выбраныя творы” (2016): “Прыпяць” (раман), “Дома” (аповесць), “Блыха”, “Боль”, “Вароны крычаць” (вершы) і інш., а таксама недрукаваныя творы: раманы - “А маятник щёлкает”, “Белая Русь”, “Курапаты”, “Поколения и пепелища”, “Припятъ”, аповесць “Блакада”, п’есы - “Памылка”, “Сузор’е Андромеда”, “Ульянка”, дзённік і інш. У падраздзеле 1.1. змешчана некалькі раманаў пад аднолькавай назвай “Поколения и пепелища”, якія адрозніваюцца паміж сабой сюжэтнай лініяй.

2. У раздзеле “Пісьмы А. Наўроцкаму ад пісьменнікаў і ўстаноў” справы сістэматызаваны па храналагічным прынцыпе за 1950 – 1971 гг. У ім змешчаны пісьмы А. Наўроцкаму ад В.У. Быкава, Э.С. Валасевіча, В.Вярбы, У.С. Караткевіча, Б. Сачанкі, В.С. Сёмухі і інш.

3. У раздзеле “Дакументы да біяграфіі А. Наўроцкага і сабраныя для сваіх прац” змешчаны справы за 1967 г., 1970-я гг.

4. У раздзеле “Выяўленчыя дакументы” справы сістэматызаваны па тэматычным прынцыпе за 1951 – 1989 гг. У ім змешчаны фатаграфіі А.

Наўроцкага, індывідуальныя і ў групах з роднымі, аднакурснікамі і рознымі асобамі, родных А. Наўроцкага.

Прадмову склала
вяд. архівіст
06.09.2017

Н.П.Прынько

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
1. РУКАПІСЫ А. НАЎРОЦКАГА					
1.1. РАМАНЫ					
1	"Прыпяць". Раман. Варыянт. Пачатак. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1970 - 1976	122	1	
2	"Прыпяць". Раман. Варыянт. Працяг. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1970 - 1976	120		
3	"Прыпяць". Раман. Варыянт. Заканчэнне. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1970 - 1976	120		
4	"Припять". Раман. Варыянт. Пачатак. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1970 - 1978	119	1	
5	"Припять". Раман. Варыянт. Працяг. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1970 - 1978	120		
6	"Припять". Раман. Варыянт. Заканчэнне. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1970 - 1978	115		
7	"Поколения и пепелища" = "Мгновение (и) ад". Раман. Варыянт. Пачатак. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1971 - 1977	120	1	
8	"Поколения и пепелища" = "Мгновение (и) ад". Раман. Варыянт. Працяг. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1971 - 1977	127		
9	"Поколения и пепелища" = "Мгновение (и) ад". Раман. Варыянт. Працяг. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1971 - 1977	112		
10	"Поколения и пепелища" = "Мгновение (и) ад". Раман. Варыянт. Заканчэнне. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1971 - 1977	106		
11	"Пакаленні і папялішчы". Раман. Варыянт. Пачатак. Машынапіс. На адвароце - накіды да рамана "Мгновение". 28.09.1997 г.	1975 - 1976	122	1	
12	"Пакаленні і папялішчы". Раман. Варыянт. Працяг. Машынапіс.	1975 - 1976	120		

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
	На адвароце - накіды да рамана "Мгновение". 28.09.1997 г.				
13	"Пакаленні і папялішчы". Раман. Варыянт. Працяг. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай. На адвароце - накіды да рамана "Мгновение". 28.09.1997 г.	1975	110		
14	"Пакаленні і папялішчы". Раман. Варыянт. Заканчэнне. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай. На адвароце - накіды да рамана "Мгновение". 28.09.1997 г.	1975	107		
15	"Поколения и пепелища" = "Что отстукивает маятник" = "Минск - столица Белой Руси". Раман. Пачатак. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1978 - 1991	169	1	
16	"Поколения и пепелища" = "Что отстукивает маятник" = "Минск - столица Белой Руси". Раман. Заканчэнне. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1978 - 1991	173		
17	"Поколения и пепелища". Раман у 4-х кнігах. Кніга першая "Мгновение". Пачатак. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	[1970-я гг.]	135	1	
18	"Поколения и пепелища". Раман. Кніга першая "Мгновение". Заканчэнне. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	[1970-я гг.]	195		
19	"Поколения и пепелища". Раман. Кніга другая "И снова ад". Пачатак. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	[1970-я гг.]	150	1	
20	"Поколения и пепелища". Раман. Кніга другая "И снова ад". Заканчэнне. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	[1970-я гг.]	157		
21	"Поколения и пепелища". Раман. Кніга трэцяя "Развод". Машынапіс з аўтарскай праўкай	[1995]	165	1	
22	"Поколения и пепелища". Раман з сямі аповесцей. "Жернова". Аповесць чацвёртая. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	[1970-я - 1980-я гг.]	200	1	
23	"Поколения и пепелища". Раман. "Хомут". Аповесць сёмая. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	[1970-я - 1980-я гг.]	213	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
24	"А маятник щёлкает". Раман. Пачатак. Машынапіс	1981 - 1989	132	1	
25	"А маятник щёлкает". Раман. Заканчэнне. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1981 - 1989	139		
26	"Белая Русь". Раман у 4-х кнігах. Кніга першая. Пачатак. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі. На адвароце лл. 42 - 183 раман "Курапаты". 1998 г. Машынапіс	1990 - 1998	183	1	
27	"Белая Русь". Раман. Кніга першая. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	164		
28	"Белая Русь". Раман. Кніга першая. Заканчэнне. Машынапіс з рэдактарскімі праўкамі і заўвагамі	1990 - 1998	170		
29	"Белая Русь". Раман. Кніга другая. Варыянт. Пачатак. Аўтограф	1990	125	1	
30	"Белая Русь". Раман. Кніга другая. Варыянт. Заканчэнне. Аўтограф	1990	127		
31	"Белая Русь". Раман. Кніга другая. Варыянт. Пачатак. Машынапіс з рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	156	1	
32	"Белая Русь". Раман. Кніга другая. Варыянт. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	163		
33	"Белая Русь". Раман. Кніга другая. Варыянт. Заканчэнне. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	165		
34	"Белая Русь". Раман. Кніга трэцяя. Пачатак. Машынапіс з рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	139	1	
35	"Белая Русь". Раман. Кніга трэцяя. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	123		
36	"Белая Русь". Раман. Кніга трэцяя. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	127		

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АКД
37	"Белая Русь". Раман. Кніга трэцяя. Заканчэнне. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	114		
38	"Белая Русь". Раман. Кніга чацвёртая. Варыянт. Пачатак. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1990 - 1994	132	1	
39	"Белая Русь". Раман. Кніга чацвёртая. Варыянт. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1990 - 1994	129		
40	"Белая Русь". Раман. Кніга чацвёртая. Варыянт. Заканчэнне. Машынапіс з рэдактарскай праўкай	1990 - 1994	133		
41	"Белая Русь". Раман. Кніга чацвёртая. Варыянт. Пачатак. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	126	1	
42	"Белая Русь". Раман. Кніга чацвёртая. Варыянт. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1990 - 1998	125		
43	"Белая Русь". Раман. Кніга чацвёртая. Варыянт. Працяг. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	111		
44	"Белая Русь". Раман. Кніга чацвёртая. Варыянт. Заканчэнне. Машынапіс з аўтарскай праўкай і рэдактарскімі заўвагамі	1990 - 1998	118		
45	"Белая Русь". Раман у 4-х кнігах. Урыўкі. Чарнавы аўтограф, сшыткі	1987, 2011	119	1	
46	"Мгновение". Раман. Пачатак. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	1994 - 1995	127	1	
47	"Мгновение". Раман. Працяг. Машынапіс	1994 - 1995	127		
48	"Мгновение". Раман. Працяг. Машынапіс	1994 - 1995	124		
49	"Мгновение". Раман. Заканчэнне. Машынапіс Гл. таксама спр. № 11 - 14, 55	1994 - 1995	129		

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
50	"Куропаты". Раман. Пачатак. Машынапіс	1995	147	1	
51	"Куропаты". Раман. Працяг. Машынапіс	1995	130		
52	"Куропаты". Раман. Працяг. Машынапіс	1995 - 1996	125		
53	"Куропаты". Раман. Працяг. Машынапіс	1995 - 1996	131		
54	"Куропаты". Раман. Заканчэнне. Машынапіс	1995 - 1996	134		
1.2. АПОВЕСЦІ					
55	"Дома". Аповесць. Варыянт. Машынапіс з аўтарскай праўкай. На адвароце - ўстаўкі да рамана "Мгновение". 31.01.1997 г.	1955 - 1976	120	1	
56	"Дома". Аповесць. Варыянт. Машынапіс	1965 - 1978	125	1	
57	"Блакада". Аповесць. Машынапіс	1979	98	1	
1.3. П'ЕСЫ					
58	"Памылка". Драма ў 2-х частках. Варыянт. Машынапіс з аўтарскай праўкай. "Памылка" = "Поединок". Драма ў 2-х частках. Варыянт. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1971, 1975	100	2	
59	"Сузор'е Андромеда". Камедыя ў 2-х частках. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1999	61	1	
60	"Ульянка". Камедыя ў 2-х частках. Варыянт. Машынапіс з рэдактарскай праўкай. Прыкладзена пісьмо А. Наўроцкага да адміністрацый тэатраў па пытанні пастаноўкі п'есы. Л.91	2003	91	2	
61	"Ульянка". Камедыя ў 2-х частках. Варыянт. Машынапіс	2003 - 2006	80	1	
62	"Ульянка". Камедыя ў 2-х частках. Варыянт. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай	2006	77	1	

1.4. ЭСЭ, УСПАМІНЫ, ДЗЁННІК

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
63	"Споведзь". Дзённік. Аўтограф. На л. 88 змешчана ўстаўка да кнігі "Валун"	1954 - 1979	105	3	
64	"23 января 1958 года". Дзённікавы запіс. Машынапіс	1980 - 1981	5	1	
	* * *				
65	"Слова пра слова": "Мае вершы", "Мая проза". Эсэ. Машынапіс з рэдактарскай праўкай	1979	74	1	
	* * *				
66	"Музыка і цырк". Артыкул. Машынапіс з аўтарскай праўкай	1979	25	1	
	* * *				
67	Занатоўкі з творчых сустрэч слухачоў Вышэйшых літаратурных курсаў (г. Масква), студэнтаў літаратурнага інстытута імя М. Горкага з пісьменнікамі Б.А. Ахмадулінай, Я.А. Еўтушэнкам, В.Р. Распуціным, С.П. Шчыпачовым. Аўтограф	1975 - 1976	40	5	
	* * *				
68	Выступленне на абмеркаванні апавядання В.М. Захарава "Наледзь" на Вышэйшых літаратурных курсах. Машынапіс з нязначнай аўтарскай праўкай. Прыкладзена апавяданне В.М. Захарава "Наледзь". Лл. 14 - 26	1975	26		
1.5. ЗБОРНІК ВЕРШАЎ					
69	"Пакаленні і папялішчы". Зборнік вершаў. Пачатак. Расклейка з нязначнай аўтарскай праўкай	[1989]	86	1	
70	"Пакаленні і папялішчы". Зборнік вершаў. Заканчэнне. Расклейка з нязначнай аўтарскай праўкай	[1989]	87		
71	Без назвы. Зборнік вершаў. Пачатак. Аўтограф, машынапіс	[2011]	120	1	
72	Без назвы. Зборнік вершаў. Працяг. Аўтограф	[2011]	100		
73	Без назвы. Зборнік вершаў. Заканчэнне. Аўтограф, расклейкі, машынапіс	[2011]	91		

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АҚД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

2. ПІСЬМЫ А. НАЎРОЦКАМУ АД ПІСЬМЕННІКАЎ І ЎСТАНОЎ

74	Пісьмы, паштоўкі А.Х. Асіпенкі, Э.С. Валасевіча (2), В. Вярбы (2) і інш.	1955 - 1970	30	26	
75	Пісьмо, паштоўкі В.У. Быкава, У.С. Караткевіча (3)	1964 - 1966	6	4	
76	Пісьмы, запіскі Б.І. Сачанкі	1960 - 1971	40	27	
* * *					
77	Пісьмы СП БССР А. Наўроцкаму па бытавых і іншых пытаннях	1956 - 1970	5	5	
78	Пісьмы рэдакцый часопісаў "Новый мир", "Дружба народов" А. Наўроцкаму па пытаннях друкавання твораў	1959, 1969	3	2	
79	Пісьмы Дзяржаўнага выдавецтва БССР (4), выдавецтва "Беларусь" (5) А. Наўроцкаму па пытаннях выдання твораў. Да пісьма выдавецтва "Беларусь" ад 16.12.1969 г. прыкладзена рэцэнзія Л. Самасейкі на рукапіс рамана "Валун". Лл. 10 - 22	1961 - 1970	28	9	
80	Пісьмы рэдакцый часопісаў "Вясёлка", "Нёман" (2), "Малодосць" (2), "Польмя" А. Наўроцкаму па пытаннях выдання твораў	1963 - 1970	6	6	
81	Пісьмы Інстытута філасофіі і права АН БССР, ЦК КП Беларусі А. Наўроцкаму па розных пытаннях	1964, [1970-я гг.]	2	2	

3. ДАКУМЕНТЫ ДА БІАГРАФІІ А. НАЎРОЦКАГА І САБРАНЫЯ ДЛЯ СВАІХ ПРАЦ

82	Выдавецкі дагавор з выдавецтвам "Беларусь" на выданне літаратурна-мастацкага зборніка А. Наўроцкага "Гарачы снег"	1967	2	1	
* * *					
83	"Міхаіл Булгакаў", "Усе мы пачынаем з малітваў", "Кузьма Чорны", "Шолахаў Міхаіл". Успаміны розных асоб пра пісьменнікаў, запісаныя А. Наўроцкім	[1970-я гг.]	9	5	
* * *					
84	"Боль". Кароткія запісы пра рэпрэсаваных пісьменнікаў і іншых ахвяраў рэпрэсій. Аўтограф, сшыткі (4)	2010	58	1	

№№ п/п	Загалоўкі спраў	Крайнія даты	Коль- касць лістоў	Коль- касць дак-ў	АКД
-----------	-----------------	--------------	--------------------------	-------------------------	-----

4. ВЫЯЎЛЕНЧЫЯ ДАКУМЕНТЫ

85	Фатаграфіі А. Наўроцкага, індывідуальныя	[др. пал. 1950-х гг . - 1989]	4	4	
86	Фатаграфіі А. Наўроцкага з маці, жонкай і дачкай	[1951], 1970	2	2	
87	Фатаграфіі П.Т. Наўроцкага (бацькі), Н.А. Наўроцкай (маці), В.П. Наўроцкага (брата), У.П. Наўроцкага (брата), Н.П. Наўроцкай (сястры) і інш.	1953 - 1975	8	8	
* * *					
88	Фатаграфія А. Наўроцкага са знаёмымі	1956	1	1	
89	Фатаграфіі А. Наўроцкага ў групе са студэнтамі Мінскага дзяржаўнага медыцынскага інстытута, удзельнікамі курсаў удасканалення	1957 - 1980	3	3	
90	Фатаграфіі А. Наўроцкага ў групе з неўстаноўленымі асобамі	[1970-я гг.]	4	4	

У дадзены вопіс унесена 90 (дзевяноста)
спраў з № 1 па № 90 , 155 дакументаў.

Вопіс склала і апрацоўку
фонда зрабіла

Дакументы прынялі:

" _____ " _____ 20____ г.